

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANĚ A RIZIKOVÉMU CHOVÁNÍ NARUŠUJÍCÍ KLIMA V KOLEKTIVU

Metodický podklad

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

Šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.

Rizikové chování narušující klima kolektivu

Zde kromě šikany patří další projevy jako kyberšikana, nevhodné chování ke spolužákům, posmívání a pošťuchování (jednorázové), neoprávněné zacházení s cizími věcmi, popř. další nesou znaky přestupku nebo činu jinak trestného, zejména pak s ohledem na žáky se SVP.

Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků

Škola je zodpovědná v souladu s ustanovením § 29 zák. 561/2004 Sb., školský zákon. Je povinná zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování.

Škola, popř. pedagogický pracovník, je odpovědná podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Bude-li znám případ šikanování či jiného rizikového chování nesoucí znaky přestupku nebo činu jinak trestného a škola a pedagogický pracovník nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, vystavuje se riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu.

Vzdělávání pedagogů

Školní preventivní tým

Mapování situace

Společný postup při řešení šikanování

Prevence v třídních hodinách

Prevence ve vyučování

Prevence ve školním životě mimo vyučování – školní klub, přestávky

Ochranný režim

Školní poradenské služby

Spolupráce se specializovanými institucemi, Policií České republiky, OSPOD

Spolupráce s rodiči

Vztahy se školami v okolí

Evaluace

a) Vzdelávání pedagogů

Základní proškolení a seznámení se školním programem provede ŠMP Mgr. Markéta Illová. Vedení školy ve spolupráci zajistí vzdělávání pracovníků (pedagogických i nepedagogických) v akreditovaných kurzech k problematice šikanování. Vzdělávání pedagogických pracovníků

se řídí § 10 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb. Program vzdělávání podléhá aktuální situaci a nabídce akreditovaných pracovišť.

K samostudiu jsou doporučeny různé metodické a pomocné materiály:

KOLÁŘ, M. *Bolest šikanování. Praha: Portál, 2001*

PARRY, J., CARRINGTON, G. : Čelíme šikanování. Sborník metod.

www.sikana.cz

www.linkabezpeci.cz

www.minimalizacesikany.cz

Materiály jsou průběžně aktualizovány a doplňovány, zejména pak s ohledem na další rizikové jevy s ohledem na žáky se SVP.

b) Školní preventivní tým

Školní preventivní tým (dále jen ŠPT) je určen k rychlému řešení aktuálních problémů, úzké spolupráci a k prosazování MPP a Programu proti šikanování. Členy ŠPT jsou **ŘŠ (Mgr. Karin Petrželková), ZŘŠ (Mgr. Marie Šimáčková), výchovný poradce (Mgr. Libuše Mikulášková), školní metodik prevence (Mgr. Markéta Illová) a příslušní třídní učitelé.** ŠPT lze aktuálně doplnit či přeskupit podle situace, např. doplnění o speciálního pedagoga, asistenta pedagoga – jedná-li se o žáka se SVP, popř. třídu, kde působí asistent pedagoga.

c) Mapování situace

Základním nástrojem je pedagogické pozorování. Kterýkoliv pedagog, zejména pak TU, který při svém působení ve škole narazí na náznaky či zjevné prvky šikany, upozorní neprodleně ŠMP, popř. VP. ŠMP Mgr. Markéta Illová připraví podle zadání TU jednoduchý dotazník pro žáky, který vypracují během třídnických hodin. ŠMP dotazník vyhodnotí a s výsledky seznámí ŠPT a pedagogickou radu. Výsledky ovlivní práci TU, ŠMP a výchovné poradkyně při konkrétním plánování prevence.

d) Společný postup při řešení šikanování

Pracovníci školy postupují podle příslušných Krizových plánů, které jsou součástí tohoto programu (viz přílohy). Zvláště citlivě je nutné postupovat v případě žáka se SVP (žáka s PLPP, IVP, IVÝP a dalšími podpůrnými opatřeními apod.)

e) Prevence v třídních hodinách

Třídní učitelé pracují se žáky v třídních hodinách se žáky tak, aby předcházeli možné šikaně, naplňují MPP. V případě potřeby se obrátí na ŠMP, která pak se třídou a TU spolupracuje. K preventivním aktivitám využívají materiály, hry, aktivity, které mají k dispozici, či jim je poskytne ŠMP.

f) Prevence ve výuce

Vyučující při své práci v hodinách sledují práci třídy a svým přístupem působí preventivně na kolektiv třídy, naplňují MPP. Případné podněty předají ŠMP – viz Krizové plány.

g) Prevence ve školním životě mimo vyučování

Škola zajišťuje žákům pobyt ve školní družině a školním klubu, kde vychovatelky pracují dle ŠVP a MPP a svým přístupem, aktivní činností a vedením kolektivu aktivně provádí prevenci proti šikaně. Využívají materiály ŠD a ŠK, ŠMP a MPP.

Přehled volnočasových aktivit je vždy součástí MPP, na [www stránkách školy](#), nástěnkách.

h) Ochranný režim

Škola má vypracovaný podrobný školní řád, se kterým vždy na začátku roku seznámí žáky a rodiče. Školní řád je volně přístupný na [www adrese školy](http://www.zsvelkeopatovice.cz) www.zsvelkeopatovice.cz

i) Školní poradenské služby

ŠMP Mgr. Markéta Illová (kabinet ŠMP) konzultační hodiny čtvrtek 7:40 – 8:40, úterý 15:15 – 16:00, telefon 516 498 932, illova@zsvelkeopatovice.cz.

Výchovný poradce Mgr. Mikulášková (kabinet výchovný poradce), konzultační hodiny čtvrtek 07:40 – 08:40, telefon 516 498 931, mikulaskova@zsvelkeopatovice.cz.

Zde jsou také k dispozici případné kontakty na specializovaná pracoviště, nástěnka prevence na chodbě C3.

j) Spolupráce se specializovanými institucemi a Policí ČR

Při řešení případů šikany spolupracovat s institucemi:

PPP Boskovice

PPP Blansko

OMP Mgr. Magdalena Chytilová

Policie ČR

OSPOD

SPC

Případně další instituce zabývající se danou problematikou – SVP, kurátor atd.

k) Spolupráce s rodiči

Zákon 359/1999 Sb. § 7 (právo upozornit rodiče), zákon 561/2004 Sb. § 21 (právo na informovanost), internetové stránky školy sekce Prevence, třídní schůzky a konzultace, telefon, emailové adresy učitelů, letáky s informacemi.

Po provedeném šetření jsou rodiče informováni (viz krizové plány).

l) Spolupráce se školami v okolí

Při přestupech žáků a při řešení šikany žáků více škol spolupracujeme. Kontakty na školy v okolí v kanceláři školy.

m) Evaluace

Na konci školního roku v rámci hodnocení MPP se provede také vyhodnocení společného postupu. Na počátku dalšího šk. roku se potom porovnají dotazníky (viz výše) s předchozím obdobím. Hodnocení provede ŠMP ve spolupráci se ŠPT a TU, seznámí pedagogickou radu.

Vypracovala: Mgr. Markéta Illová (ŠMP)

Velké Opatovice dne 1. září 2009, aktualizace 1. září 2018